

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **L.**, so sídlom V., proti žalovaným: **1/ M.**, bytom P., **2/ M.**, bytom ul. M., zast. J., advokátkou, so sídlom H., **3/ M.**, bytom B., zast. J., advokátom, F., **o zaplataenie 304 306,03 Sk s príslušenstvom**, na dovolanie žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 1 Cob 6/2006-145 zo dňa 22. mája 2006, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žiadnemu z účastníkov náhradu trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd v Prešove rozsudkom zo dňa 25.10.2005 č. k. 19 Cb 167/2004-101 žalovaným v 1., 2. a 3. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 304 306,03 Sk s 8,5 % úrokom ročne od 8.8.2003 do zaplataenia a trovy konania vo výške 15 215 Sk do troch dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu jeho plnenia povinnosť ostatných žalovaných.

Rozhodol tak s odôvodnením, že po vykonanom dokazovaní mal za preukázané, že žalobca a žalovaný v 1. rade uzavreli dňa 10.2.2003 zmluvu o spotrebnom úvere č. 190041 vo výške 300 000 Sk bez uvedenia účelu. Žalovaný v 1. rade sa zaviazal, že predmetný úver bude splácať 60 mesiacov, t. j. do 15.1.2008, pričom 59 splátok vo výške 6974 Sk mesačne bude platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca. Splatnosť prvej splátky bola stanovená na 15.3.2003. Zabezpečením úveru boli zmluvy o ručení, kde postavenie ručiteľa mali žalovaní v 2. a 3. rade. Keďže žalovaný v 1. rade si nesplnil povinnosť vyplývajúcu z uzavretej zmluvy o úvere, žalobca výzvami zo dňa 17.6.2003 vyzval tak žalovaného

v 1. rade, ako aj ručiteľov na zaplatenie celej dlžnej čiastky do 1.7.2003. Súd zaviazal žalovaných k povinnosti zaplatiť vymáhanú čiastku podľa § 497 a nasl. Obch. zák. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a priznal úspešnému žalobcovi náhradu trov konania vo výške 15 215 Sk.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný v 2. rade a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť. Tvrdil, že zo strany súdu došlo k procesnému pochybeniu pri zabezpečovaní jeho účasti, ako aj účasti jeho právnej zástupkyne na pojednávaní dňa 25.10.2005. Jemu bolo doručené predvolanie na posledné pojednávanie, v ktorom bol uvedený iný termín pojednávania, ako deň 25.10.2005. Znamená to, že nebol upovedomený súdom o termíne pojednávania na deň 5.10.2005 (zrejme 25.10.2005). Jeho právna zástupkyňa nebola písomne predvolaná na pojednávanie konané dňa 25.10.2005. Žalovaný ju zo skôr uvedeného dôvodu upovedomil o inom termíne pojednávania, než bol deň 25.10.2005. Navyiac jeho právna zástupkyňa na pojednávaní dňa 4.10.2005 vzala na vedomie iný termín pojednávania z dôvodu, že súd vyhlásil uznesenie s termínom odročenia pojednávania na iný deň, ako 25.10.2005. Z dôvodu porušenia procesných ustanovení o zabezpečení riadnej a včasnej účasti žalovaného, ako aj jeho právnej zástupkyne, došlo k porušeniu ustanovenia § 120 ods. 4 O. s. p., t. j. nedošlo k jeho poučeniu ako účastníka konania, že všetky dôkazy musí predložiť alebo označiť skôr, ako vo veci vyhlási rozhodnutie predseda senátu, pretože na dôkazy označené neskôr sa neprihliada.

Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, potvrdil rozsudok Okresného súdu v Prešove v jeho napadnutej časti vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 2. rade. Odmietol odvolanie žalovaného v 2. rade proti tej časti rozsudku, ktorou bola uložená povinnosť na plnenie žalovaným v 1. a 3. rade. Nepriznal žalobcovi a žalovanému v 2. rade náhradu trov odvolacieho konania. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že sa musel v prvom rade vysporiadať s včasnosťou podaného odvolania. Žalovaný, napriek opakovanej výzve odvolacieho súdu, nepredložil dôkaz o tom, kedy v skutočnosti podal odvolanie na poštu. Pretože z dôkazov, ktoré boli k dispozícii, nebolo vylúčené, že k podaniu odvolania žalovaným došlo ešte dňa 11.1.2006, t. j. v zákonnej lehote, musel odvolací súd nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie. Odvolaním neboli dotknuté tie časti rozsudku, ktoré sa týkali žalovaného v 1. rade ako dlžníka a žalovaného v 3. rade ako ďalšieho ručiteľa. Medzi žalovanými účastníkmi je totiž vzťah subsidiarity, v dôsledku ktorého len prípadné odvolanie dlžníka by malo za následok, že by bol napadnutý rozsudok aj v časti týkajúcej sa

ručiteľov. Pokiaľ však odvolanie podal len jeden z ručiteľov, nie sú tým dotknuté tie časti rozsudku, ktoré sa týkajú vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom a druhým ručiteľom. V tejto časti preto rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť, a tak ho nebolo možné v rámci odvolacieho konania preskúmať. Žalovaný podaným odvolaním však navrhol zrušiť celý rozsudok, teda aj v časti týkajúcej sa povinnosti žalovaných v 1. a 3. rade. Keďže nebol osobou oprávnenou na podanie odvolania aj v tejto časti, muselo byť ním podané odvolanie proti výroku, ktorým bola uložená povinnosť zaplatiť istinu s príslušenstvom žalovaným v 1. a 3. rade, odmietnuté podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O. s. p. Pri preskúmaní odvolaním napadnutej časti bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré výslovne boli uvedené v podanom odvolaní. Výnimku by mohli tvoriť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O. s. p.).

Po takomto preskúmaní napadnutej časti rozsudku odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v 2. rade nie je opodstatnené. Poukázal v ďalšom na ust. § 215 a § 49 ods. 1 O. s. p. Dňa 4.10.2005 bol nariadený termín pojednávania pred súdom prvého stupňa, pričom toto predvolanie bolo doručené žalovanému 2/ dňa 24.9.2005 a jeho právnej zástupkyňi 22.9.2005. Pojednávania dňa 4.10.2005 sa zúčastnila len právna zástupkyňa žalovaného 2/. Táto zobrala osobne na vedomie, že sa pojednávanie odročuje na deň 25.10.2005. Napriek tomu prvostupňový súd opätovne predvolal aj žalovaného 2/, pričom predvolanie na termín dňa 25.10.2005 mu bolo doručené 10.10.2005. Pojednávania dňa 25.10.2005 sa nezúčastnil žalovaný 2/, ani jeho právna zástupkyňa. V priebehu tohto pojednávania došlo k vyhláseniu uznesenia o skončení dokazovania a o odročení pojednávania na deň 28.10.2005, za účelom vyhlásenia rozhodnutia. Žalovaný 2/ nepreukázal svoje tvrdenie, že zo strany prvostupňového súdu došlo k jeho písomnému predvolaniu na iný termín pojednávania, než bol deň 25.10.2005. Pojednávanie dňa 25.10.2005 sa riadne uskutočnilo za prítomnosti právneho zástupcu žalovaného 3/ a predvolaného svedka. Fakt, že pojednávanie dňa 25.10.2005 bolo odročené na vyhlásenie rozsudku na deň 28.10.2005, nie je dôvodom, pre ktorý by bola žalovanému 2/ odňatá možnosť zúčastniť sa súdneho pojednávania. Konštatoval ďalej, že žalovaný 2/ sa nezúčastnil na žiadnom pojednávaní, hoci bol riadne predvolaný. Súd prvého stupňa poučil všetkých účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach uznesením zo dňa 8.4.2005, ktoré bolo doručené žalovanému 2/ dňa 13.4.2005. Súčasťou tohto poučenia bolo aj poučenie v súlade s ust. § 120 ods. 4 O. s. p. v znení platnom ku dňu 8.4.2005. Z uvedených dôvodov, odvolací súd v súlade s § 219

O. s. p. potvrdil odvolaním napadnutú časť rozsudku okresného súdu, týkajúcu sa vzťahu žalobcu a žalovaného v 2. rade. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 224 ods. 1 O. s. p.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v 2. rade dovolanie z dôvodov podľa ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Uviedol, že odvolací súd pojednával v neprítomnosti žalovaného 2/ a jeho právnej zástupkyňi aj napriek tomu, že právna zástupkyňa sa písomným podaním zo dňa 17.5.2006, doručeným krajskému súdu dňa 19.5.2006 riadne a včas ospravedlnila a nesúhlasila, aby sa pojednávalo v jej neprítomnosti. Takýmto postupom súdu sa odňala možnosť žalovanému 2/ konať pred súdom, a teda došlo k porušeniu procesných práv účastníkov najmä ust. § 237 písm. f/ O. s. p. a § 215 O. s. p. Ďalej uviedol, že zároveň došlo k porušeniu procesných práv a povinností uvedených v § 120 ods. 4 O. s. p., keď prvostupňový súd nepoučil žalovaného 2/ ako účastníka o jeho procesných právach a povinnostiach, označiť a predložiť všetky dôkazy do vyhlásenia rozhodnutia, ktorým sa končí dokazovanie. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho, ako aj prvostupňového súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), prejednal dovolanie po zistení, že bolo podané včas (§ 240 ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). Podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu upravujú ustanovenia § 237 až § 239 O. s. p.

V predmetnom prípade dovolaním napadnutým rozsudkom bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/, nie sú preto splnené podmienky prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p. Ustanovenie § 237 O. s. p. upravuje prípustnosť dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sú splnené podmienky, ktoré sú deklarované pod písm. a/ až g/. Prípustnosť podľa tohto ustanovenia skúma dovolací súd ex offio. Dovolateľ prípustnosť dovolania odôvodňuje ust. § 237 písm. f/ O. s. p. Podľa tohto ustanovenia, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Prípustnosť dovolania však nie je založená už tým, že dovolateľ príslušnú vadu konania tvrdí, ale až zistením, že konanie takou vadou skutočne trpí. Pretože iné vady konania v zmysle ust. § 237 O. s. p. namietané neboli a z obsahu spisu nevyplývajú, je

pre záver o prípustnosti (a zároveň dôvodnosti) dovolania rozhodujúce, či konanie trpí vadami, na ktoré poukazuje dovolateľ. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorý znemožnil účastníkovi realizáciu tých procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok dáva. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O. s. p. významná, sa pritom jedná len vtedy, ak išlo o postup nesprávny (uvažované z hľadiska zachovania postupu súdu, určeného zákonom alebo ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi). Dovolateľ nespĺňa podmienky prípustnosti ani podľa citovaného ustanovenia.

Zo spisového materiálu vyplýva, že žalovaný 2/ bol v konaní zastúpený advokátom, ktorému udelil plnomocenstvo na zastupovanie v predmetnej veci. Odvolacieho pojednávania konaného dňa 22.5.2006 sa právna zástupkyňa žalovaného 2/ napriek včasnému upovedomeniu (predvolanie na pojednávanie prevzala dňa 7.4.2006) nezúčastnila. Svoju neúčasť ospravedlnila až dňa 19.5.2006, z dôvodu náhleho odcestovania na dovolenku, kvôli nepriaznivému zdravotnému stavu detí a nesúhlasila, aby sa pojednávalo v jej neprítomnosti. Svoje tvrdenie o dôvode neprítomnosti nepreukázala. Súd môže pokračovať v konaní a uskutočniť pojednávanie aj v neprítomnosti účastníka, pokiaľ tento bol riadne a včas predvolaný. V prípade, že sa riadne predvolaný účastník neustanoví na pojednávanie, nemôže súd pojednávať, ak účastník požiadal z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania (§ 101 ods. 2 O. s. p.). Ak zástupkyňa účastníka konania prevzala predvolanie na pojednávanie s dostatočným časovým predstihom, v čerpaní dovolenky touto zástupkyňou v čase pojednávania nemožno vidieť dôležitý dôvod pre jeho odročenie (§ 101 ods. 2). Právna zástupkyňa žalovaného v 2. rade potom, ako jej bolo riadne a včas doručené predvolanie na pojednávanie, náhle odcestovala na dovolenku v termíne už nariadeného súdneho pojednávania a z tohto dôvodu požiadala o jeho odročenie, nemožno preto takýto dôvod odročenia pojednávania považovať za dôležitý v zmysle ust. § 101 ods. 2 O. s. p. a odvolací súd mohol vec prejednať v jej neprítomnosti.

Pokiaľ žalovaný v 2. rade ďalej tvrdí, že došlo k porušeniu procesných práv a povinností účastníka uvedených v § 120 ods. 4 O. s. p., toto jeho tvrdenie neobstojí. Z obsahu spisu je zrejmé, že súd prvého stupňa poučil všetkých účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach uznesením zo dňa 8.4.2005 č. k. 19 Cb 167/2004-43, ktoré bolo žalovanému v 2. rade doručené dňa 13.4.2005. Súčasťou tohto poučenia bolo aj poučenie v súlade s ust. § 120 ods. 4 O. s. p.

Pretože iné vady konania podľa § 237 O. s. p. z obsahu spisu nevyplývajú a namietané neboli, dovolací súd dovolanie žalovaného v 2. rade v zmysle ust. § 243b ods. 4 v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. odmietol ako podané proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Keďže v dovolacom konaní žalovaný v 2. rade nemal úspech, žalobcovi a žalovaným v 1. a 3. rade trovy nevznikli, dovolací súd žiadnemu z účastníkov trovy dovolacieho konania nepriznal (§ 243b ods. 4 v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. júla 2008

**JUDr. Margita Fridová, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Silvia Važanová